

Laura Perez

“78ko Erregimenaren beste makulu bat izaten amai dezake Podemosek”

Hiru urte pasatu dira Laura Perezi (Iruñea, 1980) Iruñeko Calisto tabernan elkarriketa egin genionetik. Orduan ez zen artean Nafarroako Podemos-Ahal Duguko idazkari nagusi, orain ere ez. Baina bi urtez izan da Nafarroako buru, iragan otsailean kanporatu zuten arte. Energia handiko emakumea da, zazpi parlamentariotik lau dira soka berekoak, gehiengo, baina alderdiarekiko lehiaren nekea antzematen zaio bere jardunean.

Xabier Letona

@xletona

ARGAZKIAK: JOSU SANTESTEBAN

Gauza asko gertatu zaizkizu azken urtebetean. Nola sentitzen zara?

Oso hilabete gogorak izan dira eta uki-tua iritsi naiz oporren atarira. Badut zer hausnartu eta pentsatu. Gertaeren abiadak sarri ez digu ondo pentsatzen uzten eta espero dut orain oporren lasaitasunean hori egin ahal izatea. Baikorra naiz eta espero dut gai izango garela aldaketarako beharrezkoa izan zen Ahal Duguk okupatu zuen espazio politikoa elkarrekin aurrera ateratzeko eta handitzeko, horretarako siglak edo alderdi-formulak gainditu behar badira ere.

Pasatu zara alderdiko idazkari nagusitik alderditik kanporatua izatera.

Idazkari nagusia nintzenez ez nuen sinetsi inoren gainetik nengoenik eta gero ni txikitza etorri direnean ez dut onartu izan haiek eraikitako errelatoa. Ni oso lasai nago nire kontzientziarekin, beti egin izan dut zegokidana eta, hainbatetan, gehiago ere bai.

Hasieratik Nafarroako iritziak Madrilgo Podemosekoen gainetik izan ziren. Madrilen ez zuten nahi hemen Podemos izenarekin aurkeztea, baina guk bai, eta gurea atera genuen. Hasiera batean nik ez nuen parlamentaria izan nahi, baina azkenean Madrilgo jokiera ikusirik, behartu nuen nire burua hor egotera, talde parlamentario sendo bat antolatzeke, behar izanez gero Madrilgo Podemos desobedituko zuena, honek EH Bildurekin ez egiteko itunik agintzen bazigun. Orain, bai Madrilen bai hemen PSN eta Geroa Baira gerturazten ari dira.

Hurrengo hauteskundeei begira ere bai?

Gure susmoa da Podemosek bultzatu nahi duela akordio berri bat PSNrekin eta Geroa Bairekin. Beti lor daitezke

akordioak, baina defendatzen dugun Ahal Duguk ez luke gobernu itunik egingo PSNrekin. Eta hurrengo gobernu EAJk kontrolatzen duen –adibidez giltzarri den alor ekonomikotik– indar baten esku izatea ere zalantzan jartzen dugu.

Geroa Baik ez du esaten publikoki, baina gehiengo berri hori nahi du. 2017ko aurrekontuetan oso argi ikusi genuen hori. Funtzionarioen aparteko lan-saria onartu zenean, Geroa Baik nahi izan zuen bi zuzenkearen truke PSNren sinadura ere akordio hartan sartzea, eta honek aurrekontuak onartzea. Guk ez genuen onartu.

Gobernuaren sostengatu dugun lau alderdiok kontraesan asko irentsi behar izan ditugu. Desadostasunean sarri erabili izan da xantaia –“aldaketa edo kaos”– Geroa Bairen ikuspuntua aurrera ateratzeko, beste hiru alderdiak kontra izanda ere; eta hori zalantzan jarri izan dugunok deserosoak izan gara. Politikan esan behar da noraino irits zaitzkeen, eta aurrerago egin ezin bada, azaldu behar da zergatik.

Madrilgo bultzada aipatzen duzu. Nola kokatzen da hor Nafarroako Ahal Duguko zuzendaritza berria?

Ez da Madril bakarrik, hemengoak ere buru-belarri ari dira saio horretan. Adibidez, Eduardo Santosek Nafarroako Legebiltzarreko eserlekua utzi zuen Madrilerako parlamentari joateko, bera hemen egoteko hautatua izan zenean. Hemengo komunitatearekin hartu zuen konpromisoa, baina Madrilerako joan zen. Hemen geratu behar zen. Hori guztia nik ezer jakin gabe egin zuten. Nik beti

» “Nafarroan eman zen aldaketan sakondu ahal izateko, fronte zabal bat beharko genuke, helburu programatikoetan oinarrituta, gure berezitasunak eta hemengo erabakitzeke eskubidea errespetatuz”

defendatu izan dut Nafarroan prozesu konstituziogilea bultzatu behar dela eta horretarako oso gehiengo sozial handien aliantza behar dela, baina Madril-en, esaterako, beti egin izan diote uko EH Bildurekin akordioak egiteari. Nafarroako Ahal Duguren oinarriek, ordea, Geroa Bairi egiten zioten uko.

Legealdi honetan egindakoetatik, zu zerekin zaude gustura?

Batez ere guk bultzatutako lorpen ekonomikoekin nago gustura. Adibidez, Santander Bankuarekin Nafarroako Gobernuak zuen zorra berriz negoziatu zenean, altxor publikoak diru asko aurreztu zuen. Hasieran Ogasun sailburuak ez zuen negoziatu nahi, baina azkenean lortu genuen eta hamar milioi euro gutxiago ordaindu ziren. Zerga iruzurraren jarraipena egiteko diru gehiago gastatzea lortu dugu, baina horren ondorioz zortzi milioi euro ere berreskuratuta dira.

Zor publikoaren auditoriaren gaian egindako lanaren ondorioz informazio kopuru handia eskuratu dugu eta ikusi dugu zor publikoaren 191 milioi euro bidegabeak direla. Bere garaian Nafarroako Gobernuko funtzionarioei lan sari gehigarria emateko gure presioa giltzarri izan zen. Hainbat zirrikitu izan dira, batez ere legealdiaren hasieran, presio ahalmen handiagoa genuenean. Gero, Ahal Duguko gure barne desadostasunek presio ahalmen hori nabarmen txikituta dute.

Zer da egia, zer gezurra alderdian egin dizkizuten akusazioetatik.

Podemoseko Berme batzordeak forma eta sakoneko akats asko ditu. Formazkoak: nire aurkako auziak aurrera egin ahala akusazio mordoa gehitu dituzte, baina nire burua defendatzeko frogak aurkezteko aukerarik eman gabe. Nire duintasunarekin eta ohorearekin jolas-tu dute haien helburuak lortzeko eta alderdiko sektore bat alboratzeko.

Legebiltzarreko bozeramaile karguaren aldaketa ez onartzea, Legebiltzarreko hezkuntzako lan-batzordean zure alde egitea eta beste hainbat gauza leporatu dizkizute. Damutu zara egindako zerbaitekin edo gertatutakoa ikusita bestela egingo zenukeen orain?

Egindako guztia berriz ere egingo nukeen. Bozeramaile aldaketa eztabaidatu

nuen Legebiltzarreko araudiaren aurka egin zelako –bere lehendakaria buru gainera– eta gure talde parlamentarioari adierazpen askatasuna eta askatasun ideologikoa ukatu zitzaizkigulako. Beste gauza askorengatik ere zigortu naute, besteak beste, parlamentario gisa urriaren 1ean Kataluniako Erreferendumen aldeko idazki bat sinatzeagatik edo zerga erreforma alderdiaren bizkar bideratzea leporatuta... jazarpena egin didate.

Gaitasun Pedagogikorako Agiriaren kurtsoa (CAP gaztelaniazko siglan) izan zen eztabaidatuenetakoa, zure onurarako baliatu zenuela leporatu zizuten.

Leporatu zidaten UPNrekin bat egitea. Hauek urtebeteko moratoria eskatzen zuten eta nik bikoia, eta unibertsitate publikoan behar beste plaza eskaintzea kurtso hau egin ahal izateko. Zergatik? Niri gertatutakoa ez gertatzeko, ni jadanik CAP egiten ari bainintzen, baina 5.700 euro ordainduz. Hartutako erabakiek ez zidaten niri eragiten, baina bai zerrendetatik kanpo geratu ziren beste 2.400 irakasleri, eta horiei begira ari nintzen ni, ez delako justua baldintza horiek eskatzea eta dirutza horiek ordainaraztea.

Niri irekitako zigor espedientea zentzugabea eta erabat konplexua da, eta erakusten du denbora itzela erabili dutela frogan muntaia erraldoi bat erakitzen; nire burua defendatzeko frogak erakutsi ditudanean, aldiz, ez zaizkit kontuan hartu.

Azkenean *Patent Box* auziarengatik kanporatu ninduten. Geroa Baiko Manu Ayerdik azken orduko bi proposamen sartu nahi izan zizkigun *Patent Box* hauei buruz, enpresa handien mesederako zirenak. Ezetz esan genion Ahal Duguko talde ekonomikotik, gure hauteskunde programaren aurkakoak zirela; baina azken unean, Eduardo Santosek baiezkota eman zuen Geroa Bairekin bere kabuz egindako bileran. Osoko bilkuraren egunean, Eduardo Santosek eskatu zidan nik ere sinatzea zuzenketak horiek eta nik ezetz esan nuen. Azkenean Geroa Baik aurrera atera zituen zuzenketak, baina UPN, PP eta PSNren sostenguekin.

Iglesias-Montero eta beren txaleta izan da azken kapitulu korapilatsua Espainian. Iglesiassek zioen Moncloara heldu-

» “Ahal Dugu indartsu eta batua giltzarri izan zen aldaketan, eta orain alderdiak sektore handi bat baztertu du. Nora joango gara gu? Zeini emango diogu botoa?”

» “Eduardo Santosek Nafarroako Legebiltzarreko eserlekua utzi zuen Madrilera parlamentari joateko, bera hemen egoteko hautatua izan zenean. Hori guztia nik ezer jakin gabe egin zuten”

» “Alderdi bakoitzak bere zilborrari bakarrik begiratzen badio, agian ezusteko bat hartuko dugu eta zenbakiek ez dute emango aldaketarekin jarraitzeko”

» “Nik beti defendatu izan dut Nafarroan prozesu konstituziogilea bultzatu behar dela eta horretarako oso gehiengo sozial handien aliantza behar dela”

ta ere, handik ateratzean Vallecasa-
ra itzuliko zela, eta gero ikusten duzu
txaletaren auziarekin... Errealitatetik
asko urrutiratu direla uste dut, besteak
beste halako hipoteka batean sartuz,
askatasun ekonomikoa oso garrantzi-
tsua baita askatasun ideologikorako.
Bera urrundu egin da berak eraldatu
nahi duen mundu horretatik eta, beraz,
gero oso zaila da mundu hori ulertzea
eta ordezkatzea. Politika gatazka da,
eta botereari aurre egiten badiozu ho-
nek ere zure aurka egingo du. Pablok
eta Irenek iparra galdu dute, baina la-
rriena da beren kongruentzia eza al-
derdiko oinarrietara eraman dutela,
hauei xantaia eginez: “edo bozkatzeko
nauzu edo banao”, “edo onartzen duzu
egindakoa edo eskuin muturreko me-
dioekin zaude”.

Oro har, nola jokatu du Nafarroako Go- barnuak akordio programatikoa betetze- rakoan?

Egiturazko arazoetan gobernu honek ez
du sakoneko aldaketarik egin eta, Ayer-
diren bidez, EAJk esparru ekonomikoa
bere kontrolpean izan du. Hezkuntza
kontzertatuarekiko harremana berdina
mantendu da, azpiegitura politikak ere
antzekoak izan dira eta Enpresa Publi-
koen Korporazioan ere berdintu aritu
dira. Zerga politikan lortu ditugu au-
rrerapausoak ordainketa mailakatuan,
baina sozietate zergan ez, batez ere en-
presa handietan; jarraitzen dugu biltzen
bost aldiz gehiago pertsonen zergetatik
enpresen zergetatik baino. Zor bidega-
bearen gaia ere ez dute ezer ukitu nahi
izan. Zertarako balio du botere demo-
kratikoak izateak gero ez bazara ausar-

tzen xantaia egiten dizuten botere eko-
nomiko horiei aurre egiten?

la esaten ari zara ez dela aldaketarik egon, baina egon da, eta herritarrek argi antzeman dute.

Bai noski, egon da aldaketa. Aldaketa
handiena izan da UPN gobernutik kan-
poratzea. Erakutsi dugu, halaber, des-
berdinen artean posible dela gobernu
akordioetara iristea. Hemen hainbeste
madarikatu izan den abertzaletasuna
gobernuan izan daitekeela eta ez dela
ezer gertatzen. Baina batzuek uste dugu
askoz harago joan zitekeela eta batzue-
tan aldaketa lasaiak aldaketa izoztu
dezakeela. Orain Geroa Baik dio PSN
integratu behar dela aldaketan, baina
orain arte PSNk guztiz egiten du bat gai
garrantzitsuetan UPNrekin, izan alor
identitarioan edo ekonomikoan.

Zuen liskarrak asko kezkatzen du aldake- taren aldeko gizartea, indarrak oso pare- katuak izanik orain ea zer gertatuko den galdetzen da kalean.

Gure barne gatazka osoan horrek kez-
katu nau bereziki. Ahal Dugu indartsu
eta batua giltzarri izan zen aldaketan,
eta orain alderdiak sektore handi bat
baztertu du. Nora joango gara gu? Zeini
emango diogu botoa?

Baduzue buruan alderdi berri bat sor- tzea?

Ez. Egungo zuzendaritzaren beste gezur
bat da hori, gu kakazteko. Ahala Navar-
ra-Orain Mugituz taldean Ahal Dugu-
koak direnak eta ez direnak bildu dai-
tezke; hori zen hasieran Ahal Duguren
funtzioa. Alderdi bat gehiago bilakatu da
Podemos-Ahal Dugu: 78ko Erregimenari
amaiera eman nahi zion, baina egun, ha-
ren beste makulu bat bilakatzeko arris-
kua du. Asko gara honen kontrakoak eta
lehenago edo beranduago hasierako Po-
demos berrasmatu beharko da.

Baina ez zu, ez beste asko, ezin izango za- rete Ahal Dugun aurkeztu.

Hala da bai. Ezker Batua, Batzarre eta
Equorekin ari dira josten akordioa; oina-
rrietatik egindako hautagaitza bat baino,
goitik behera egindako saioa. Nafarroan
eman zen aldaketan sakondu ahal izate-
teko, fronte zabal bat beharko genuke,
helburu programatikotik oinarrituta,
gure berezitasunak eta hemengo eraba-
kitzeko eskubidea errespetatuz. ■